

Thomas McGowan (52) fra Texas ble dømt til dobbel livstid og satt innelåst i 23 år. Nå er han løslatt og ti millioner kroner rikere. Fordi han var uskyldig.

FARLIGE FORBINDELSER

TEKST LINE TILLER
FOTO LANCE ROSENFELD
Dallas/Austin, USA

I

*I burned my hand, I cut my face
Heaven knows how long it's been
Since I've felt so out of place
I'm wonderin' if I'll fit in*
GARTH BROOKS

DET VAR MIDT PÅ lyse dagen, 7. mai 1985. Deborah fra Texas kom hjem for å oppdage at tv-en hennes ikke sto på rett sted. Noen skjulte seg i leiligheten. I løpet av sekunder ble hun slått ned bakfra av en mann med afrofrisyr. Han trakk kniv og knyttet et tau rundt munnen og hodet hennes. Mannen med den tynne barten befalte henne å ta av seg bukse og truse. Deborah lå på kjøkkengulvet og gråt. Han rev av seg beltet og bandt hendene hennes for han stjal en stereo og låste den inn i varebilen som sto parkert utenfor. Deretter gikk han tilbake og voldtok den unge forstadskvinnen. Før han forsvant, åpnet han kjøleskapdøren og forsynte seg med en øl.

KAFETERIAKOKKEN. Thomas McGowan bodde i området, også han hadde afro. Han var en 26 år gammel kafeteriakokk som spilte basket og drømte om universitetsutdannelse. Det var ingen selvfølge.

- Jeg husker jeg gikk forbi skolen mens jeg ønsket at en eller annen rettssak skulle falle i hendene på meg, slik at jeg kunne sprade ut med en million dollar for å kunne utdanne meg. Jeg ble jo hort, på en måte, sier McGowan.

Han er blitt 52 år der han sitter i sin egen skinnsofa med silkeputer barrikerert på hver side av kroppen. Han subber rundt i saggete dongeribukser, har kjøpt seg tre gulltenner.

- Stilen og hjernen min, jeg er kanskje en ungdom ennå, bare i en gammel manns kropp.

ER DU GAL? Den fremadstormende politietterforskeren Mike Corley tok saken våren 1985. Han ba Deborah peke på forbryteren ut fra syv svært like fotografier plassert ved siden av hverandre på et bord. Alle bildene viste

mistenkte svarte menn. Hun pekte på bilde nummer to og sa: «Jeg tror det er ham.» Det var Thomas McGowan. «Du må si ja eller nei,» sa etterforskeren. Hun bekreftet. Den egentlige voldtektsmannens ansikt stirret opp på henne fra bilde nummer tre.

- Jeg bodde på et hotell med kjæresten min og hadde bestilt en taxi, men isteden kjørte en politibil opp på fremsiden. De hadde en arrestordre, sa de. Jeg skjønte ingenting, sier McGowan.

Han fikk plass i baksetet. Og ble borte.

- Politiet tenkte nok: «Han er svart, han har ikke penger, ikke alibi. Dette er en enkel fyr å sende i fengsel.»

Thomas McGowan lå i arkivet etter å ha blitt stoppet av trafikkipolitiet en gang han ikke blinket til venstre. Både han og voldtektsmannen eide en stor, brun sedan. Ansiktene lignet, og Thomas eide også en kniv. Mer skulle det ikke til.

75 prosent av uskyldige fanger blir fengslet på grunn av feilidentifikasjon fra øyenvitner. Det finnes fortsatt ingen regler i USA for hvordan politiet skal håndtere identifiseringsprosessen så rettfærdig og riktig som mulig.

- Under forhøret spurte de om jeg ville signere et papir hvor det sto at jeg slapp unna med ti år i fengsel. «Nei, er du gal? Jeg har jo ikke gjort det,» sa jeg. «Da blir det rettssak,» sa de. «Greit,» sa jeg.

EN FORDØMT JURY. Han trodde han skulle stå overfor 12 personer som ville frikjenne ham. Selvfølgelig ville

USKYLDIG DØMT

► **HVERT ÅR** mottar The Innocence Project i New York over 3000 håndskrevne brev fra fanger i USA som ønsker saken sin gjenopp-tatt. Siden 1992 er 267 mennesker blitt løslatt og frifunnet etter DNA-testing. 70 prosent av dem er fargede, 30 prosent er hvite. 17 personer satt på dødsceile.

► **STATEN TEXAS** ligger på topp med 44 frifunnede. Den betaler også de løslatte mest i erstatning.

► **65 ORGANISASJONER** verden over er involvert i The Innocence Network, de

aller fleste i USA. Sammen med advokater, studenter og frivillige jobber de for å gjennomgå saker de mener fortjener en ny runde.

► **DET ER MANGE GRUNNER** til at en uskyldig person blir fengslet, men hovedgrunnen er øyenvitner som har pekt ut feil person. Et lovforslag om å endre politiets «photo lineup»-praksis til digital utvelgelse, påbudt opptak av forhørene med ofrene og å vise ett og ett bilde om gangen, er blant reformene som nå er oppe til høring i Texas.

de det. Da Thomas gikk inn i rettssalen og fikk se en jury bare bestående av hvite, skulende mennesker og hørte dommeren sette kausjonssummen på 100.000 dollar, skjønte han at løpet var kjørt. Han ba advokaten sin om å få skrive under på ti år. Det var for sent.

- Det var vel et spørsmål om rasisme, men likevel: Jeg fatter ikke hvordan noen kunne sende meg i fengsel basert utelukkende på hva en ung jente fortalte.

For da offeret satte seg i vitneboksen, pekte hun på Thomas og sa: «Det er ham.» Noen ganger veier tårer tyngre enn teknologi.

Thomas McGowan ristet tungt på hodet. Tenkte for hvert minutt som tikket forbi at noen ville oppdage feilen og låse opp håndjernene.

Juryen kom tilbake med enstemmig svar på tiltalen om innbrudd og voldtekt: livstid ganger to.

BEKSVART JERNVERDEN. McGowan lå i øverste køyeseng med bare 20 centimeter klaring fra nesetippen til taket. Han husker hver skrape i den smuldrende, grønnmalte muren. Han hadde blitt fraktet lenket fast til 20 andre menn til Ferguson Unit, et fengsel i Midway i Texas. Gjormete veier. Skog. Grus. Skog. Da han kom frem, gikk han ned de to busstrinnene mens han blunket og svelget unna støv. Da han åpnet øynene, syntes han fengselet så ut som et slott. Gevartyngede vakter ønsket dem velkommen.

- Jeg fikk ikke engang madrass.

McGowan lurte på om han hadde blitt utsatt for en bilulykke. «Er jeg i koma? Dette må være et mareritt.» Han tenkte slike tanker hele natten, mens han duppet av og våknet igjen, kaldsvettet og nektet å godta situasjonen.

- For å overleve måtte jeg lære å ta én dag av gangen, se fremover. Det var ingenting å se.

COWBOY OG INTETANER. Han husker den dundrende lyden av metall mot metall som om det var igår. Hundrevis av fanger dyttet sammen i kjettinger på gårdsplassen klokken 04.00 etter den første klaustrofobiske natten.

- Vi var som kveg, fangevokterne som cowboyer. Jeg hørte ikke hjemme blant mordere og barnemishandlere ute i den glohete solen, men jeg kommer aldri til å glemme følelsen av et underlig samhold med mine forfedre.

Han hadde blitt en arbeidsslave.

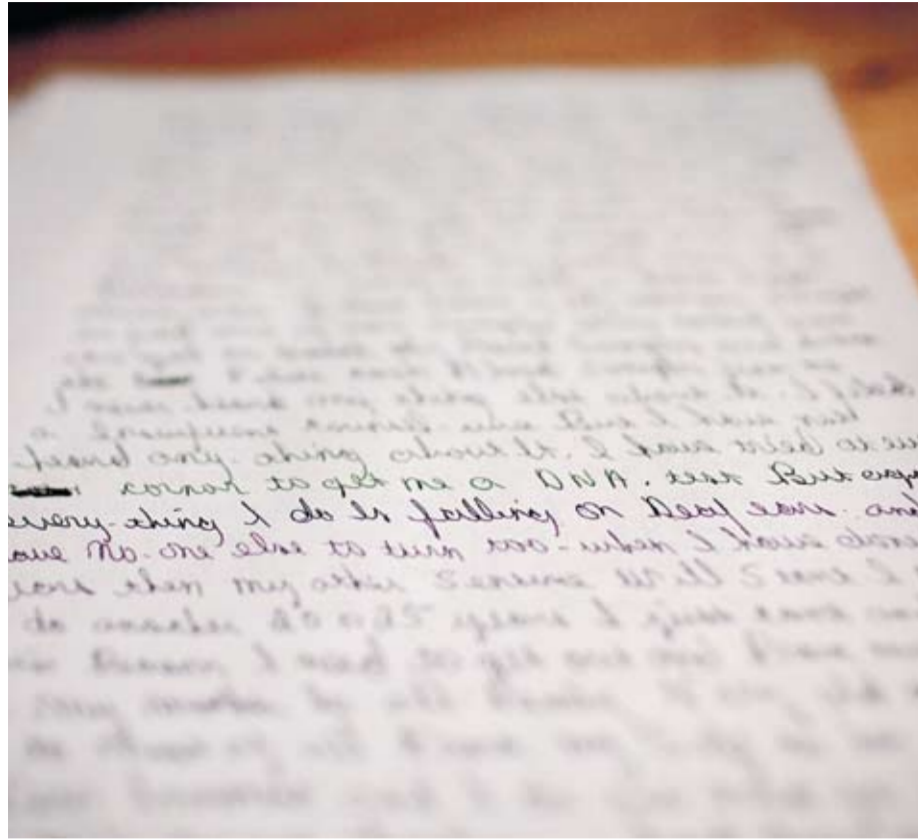
- Da vi kom frem til åkeren, tenkte jeg: «Wow, jeg har aldri sett bomull før.» →

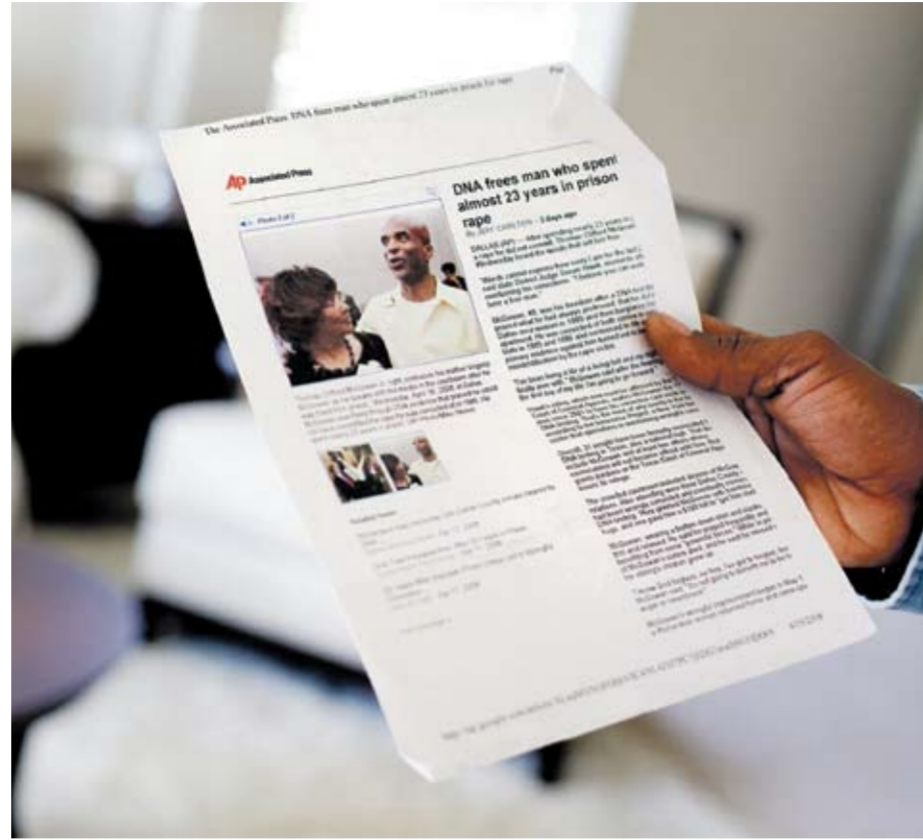
ENDELØST HELVETE. - Jeg levde med barnemishandlere og mordere, og da de spurte hva jeg satt inne for, sa jeg alltid «innbrudd». Jeg var redd for å bli banket opp eller voldtatt om jeg sa jeg satt inne for seksuelt overgrep, sier Thomas McGowan, som ble sendt til Ferguson Unit, midt i ingenmannsland i Texas, da han var 26 år.

ENSOM ULV. - Jeg nevnte aldri til noen i fengselet at jeg var uskyldig, men jeg husker en kar som jeg ofte bokset og trente litt med. En gang så han meg dypt inn øynene og sa: «Dude, av en eller annen grunn virker det som om du ikke tilhører dette stedet.»

BREVET. Alle fanger som mener de er uskyldige, må sende et håndskrevet brev til The Innocence Project. McGowan skrev over 20 brev og ventet i syv år på å få saken sin gjenopptatt.

«LØSLATT» SKREV DE. – Jeg har nå fått meg en rask Lexus. Å kjøre er det beste i verden. Ofte kjører jeg bare for å se rushtrafikken, at folk skal noe og har på seg forskjellige farger på klærne.

→ De myke skyene på bakken skulle bli det nærmeste han kom frihet.

– År ut og år inn. Jeg husker følelsen av hvordan vi ble snakket til. Jeg hatet å dusje trangt med andre menn, å ta i mot all kjeften. Det var ufyselig. Jeg mislikte de store hestene. Jeg taklet ikke westernstilen deres, men i 1991 begynte jeg å lytte til tekstene til Garth Brooks. Ironisk nok.

CONVICT AT ALL COSTS. McGowan klandrer i hovedsak statsadvokatens kontor for å ha frarøvet ham hans beste år.

– Mottoet var å dømme for alt det er verdt. De kunne sitte på bevis for uskyld og ikke gi det videre til forsvarer. De er beskyttet for straffefølgelse og fikk derfor en klaps hvis og når dette ble oppdaget, men likevel en stjerne i boken. De fikk jo en forbryter dømt, sier McGowan og trekker luft langt ned i lungene.

– Ingen brydde seg om den egentlige morderen eller voldtektsmannen som gikk, eller går, løs, sier Natalie Roetzel (29) på Dallas-kontoret for The Innocence Project of Texas.

Organisasjonen er endel av et verdensomspennende nettverk som ved hjelp av moderne DNA-testing har løslatt 263 menn og fire kvinner fordelt på alle stater i USA siden 1992.

– Veldig få av dem som skriver til oss, blir løslatt. De aller fleste DNA-prøvene viser at fangen er den skyldige.

Natalie jobber likevel stadig med nye saker og synes det er sjokkerende å oppdage hvor lett det var å bli satt bak lås og slå for bare få år siden.

– Men de samme feilene fra 80-tallet skjer også i dag. – En ny Thomas McGowan kan bli ført til fengsel akkurat nå?

– Ja, absolutt, men nå har selvfølgelig DNA-bruken blitt mye bedre. Juryene er mer skeptiske, og tv-serier som «CSI» har faktisk hjulpet på oppmerksomheten.

The Innocence Project mener mellom to og fem prosent av amerikanske fanger sitter uskyldig fengslet i dag. Hvis realiteten skulle være én prosent, er det likevel snakk om over 20.000 mennesker.

– Mange av dem kan vi dessverre ikke hjelpe, fordi DNA ikke lenger er tilgjengelig i hele 90 prosent av sakene.

– Hvorfor ikke? – Det ble aldri samlet inn, har forsvunnet eller blitt kastet.

Ofte har uskyldig fengslede mennesker ikke råd til

forsvarer. Isteden blir en advokat, som får betalt per sak uavhengig om han vinner eller ikke, utnevnt av dommeren.

– Advokaten rasker mer eller mindre med seg saksmappen på vei inn i retts salen, sier Natalie Roetzel.

BREVBOMBEN. I 2001, etter at 15 år hadde passert, leste Thomas McGowan en avisartikkel om «noe de kalte DNA».

– De skrev om en kar i Dallas som hadde blitt løslatt på grunn av en enkel spytttest. Det var første gang jeg hørte om The Innocence Project. Jeg skrev ned historien min med det samme.

Over 20 brev med sirlig håndskrift sendte Thomas til hovedkontoret i New York. Det skulle gå syv år før retts systemet ga grønt lys for å gjenoppta saken hans. Gjennomsnittstiden for å få løslatt en uskyldig fange i USA er i overkant av 13 år. Isteden fikk han stadig far-

til Dallas. De ville ha spyttet hans, skulle sjekke om DNA-et hans samsvarte med voldtektsmannens fra maidagen i 1985.

KVADRILLIONER. Det er nesten umulig ikke å etterlate DNA-spor når du entrer et rom. Gulvet fanger bitesmå vannråper etter at du har snakket eller pustet, armhår faller av, hudceller klebes til alt du tar på.

– Vi stoler heldigvis ikke lenger bare på øyenvitner, vi stoler på vitenskap. Vi kan identifisere deg med en variabel på én til fire kvadrillioner. Det er ett nummer høyere enn alle mennesker som noen gang har levd på jorden. Det er rett og slett bare du som har din DNA-kombinasjon, sier Rick Staub, laboratorisjef ved Orchid Cellmark.

Det er her mange av DNA-bevisene blir testet. Oftest sperm.

– 30 prosent av voldtekter ender ikke i ejakulasjon, men mannen etterlater likevel hudceller fra penis inne i kvinnen. Veldig lite, men de er der. Og vi kan finne dem, sier Staub, som synes det er ekkel å se hvor lite det juridiske systemet har stått bak de uskyldige mennene.

– Det er en skam. Og vet du, i de aller fleste sakene jeg har sett når det gjelder frifunnede, er en afrikansk-amerikansk mann blitt pekt ut av en hvit kvinne som ikke så forskjell på to svarte menn.

SKJEBNENS IRONI. – Kjenner du meg ikke igjen? spurte mannen som holdt frem pinnen han skulle stikke i Thomas McGowans munn for å samle DNA-prøven.

– Nei, svarte McGowan forvirret. – Jeg var en av dem som sendte deg i fengsel.

James Hammond jobbet på politihuset i Richardson på 80-tallet, han var etterforsker Corleys partner. Som pensjonist begynte Hammond å jobbe for distriktsadvokaten Craig Watkins, og dermed også hans Innocence-team i Dallas.

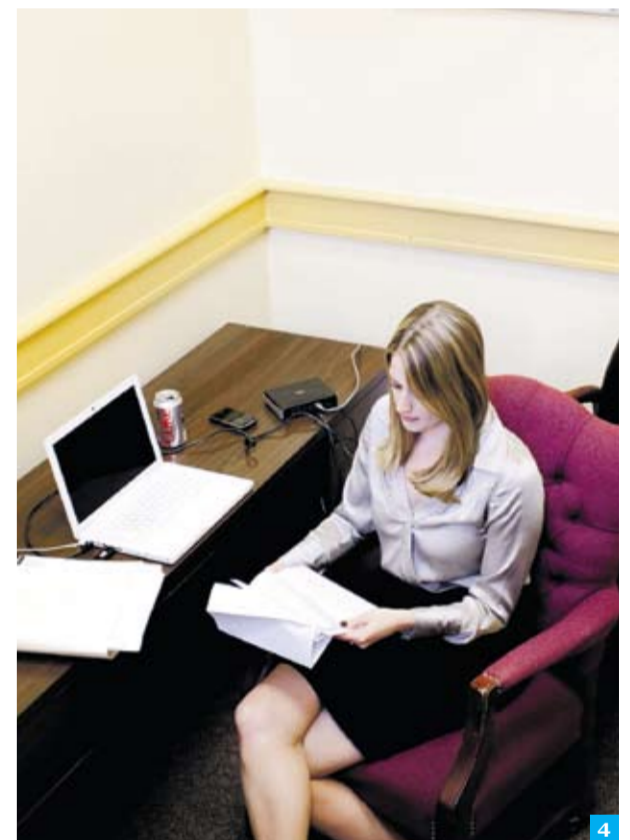
– «Er dette en felle?» spurte jeg. Jeg var redd og stolte ikke på noen.

Det var ingen felle. Etterforskeren hadde så dårlig samvittighet overfor McGowan og lignende skjebner at han ville være med å rydde opp i rotet. Veldig få rettsfor kjempere er blitt straffet eller tiltalt i avsloringenes etterdønninger, men mange, som Hammond, har dømt seg selv.

Få dager senere får Thomas beskjeden. DNA-profilen stemmer ikke. Den matcher isteden én av ni millioner andre DNA-profiler i FBI-registeret – en eldre mann med tynn bart som allerede sitter i fengsel, dømt for en serie voldtekter. →

- 1 **MATEFATET.** Thomas har tatt vare på eiendeler i noe han kaller fengselseskjen. I den finnes en suppebolle, en bag full av brev, kort og bilder og en liten radio.
- 2 **HÅPETS HUS.** I Texas finnes fire forskjellige uskyldig-prosjekter, som er grener fra hovedorganisasjonen i New York. – Vi er et lite kontor, men har over 2000 saker som venter på å bli etterforsket. Ting tar tid, og det er ikke bare bare å slippe noen fri, sier advokat Natalie Roetzel.
- 3 **DNA-JAKT.** Det er nesten umulig ikke å legge igjen et DNA-spor når du entrer et rom.
- 4 **PORTÅPNEREN.** Hos The Innocence Project of Texas i Dallas sitter Natalie Roetzel og leser gjennom håndskrevne brev fra 150 fanger i uken. Alle sier de er uskyldige. Hun tror på veldig mange av dem.
- 5 **VOLDTEKTSESKE.** DNA-bevis er tilgjengelig i bare ti prosent av de gamle sakene. Slike esker, som politiet i Austin tar vare på i en evighet, hjelper på tilgangen til de nødvendige biologisk bevisene.
- 6 **SISTE SJANSE.** Orchid Cellmark i Dallas er ett av DNA-laboratoriene som årlig tester spermprøver fra amerikanske fanger som mener de sitter uskyldig fengslet. – Vi kan ikke redde alle, men vi kan løslate noen, sier laboratorisjef Rick Staub.

TRYKKET STEMNING. Moren til Thomas McGowan, Virginia McGowan (til venstre) trodde alltid sønnen var skyldig, men besøkte ham sjelden. – Det tar tid å bli hjent med familien sin igjen. Noen ganger sitter jeg og mamma sammen, og vi har liksom ingenting å snakke om, sier Thomas McGowan. Her ved siden av kjæresten Kim Moses (48).

→ - Jeg visste ikke hva jeg skulle tro. Jeg fikk beskjed om å gå tilbake til cellen for natten og være forberedt på å pakke dagen etter. Jeg skulle ikke si noe til noen, de ville ikke opprøre medfangene. Men det som skjedde ..., sier Thomas, tar seg til pannen og smiler.

Denne historien har han fortalt venner og familie mange ganger.

- «Hey, du,» sa medfangene mine ...hehehe. «Hey, du» ...haha.

Thomas greier ikke å slutte å le når han tenker tilbake.

- «Vi hører du stikker i morgen.» Det var det de sa. De visste. De hadde sett det på tv-nyhetene. Morgenen etter ba en fangevokter om autografen min.

Så gikk Thomas ned en trapp. Så enkelt som det. - Og der sto mamma.

Det var 11. juni 2008. McGowan hadde sittet i fengsel i over 23 år.

STOL IKKE PÅ MEG. En tidligere frikjent møtte opp i dress med en 100-dollarseddel som gave, slik han alltid gjør når uskyldige slipper ut. Texas er staten i USA med flest løslatte, mye takket være politiets jerngrep om DNA-bevisene.

- Etter ti år blir bevis ofte ødelagt. Ikke her. Vi beholder alt biologisk materiale til personen dør, eller til han er ute av fengsel, sier Ed Harris, bevisleder hos politiet i Austin.

De fleste store politidistrikt i Texas, og USA, har

de siste par årene fått penger til å bygge skikkelige bevislagre.

- Tidligere brukte vi en gammel ølhall med hyppige vannlekkasjer og hvor geværer ble lagret i melketønner, sier han og rister på hodet mens han åpner døren til et kjølerom hvor snart 3700 «voldtektsesker» skal plasseres etter årstall.

Men det er ikke bare DNA som løslater.

- Kanskje finner man ikke fyrens DNA på åstedet, men det betyr ikke at han ikke var der. Derfor må man

BEVARES. Etterforskningsleder Ed Harris forteller at politiet i Austin tar vare på alt biologisk materiale til personen dør eller er ute.

BEVIS. - Vi stoler heldigvis ikke lenger bare på øyenvitner, vi stoler på vitenskap, sier laboratoriesjef Rick Staub.

se på hele puslespillet. Man intervjuer vitner på nytt, snakker med etterforskerne og finner forhåpentligvis han som egentlig var skyldig.

Det skjer i underkant av halvparten av sakene. Ed Harris fyrer seg opp.

- Vet du hva en voldtektsmann sa til meg en gang han ble fengslet? «Hvorfor brukte dere så lang tid?»

ALDRI NOK PENGER. Texas har USAs beste kompensasjonsavtale for uskyldige fanger: 80.000 dollar per år i fengsel som en startsum, samt opptil 80.000 dollar hvert år resten av livet, så lenge de ikke havner i trøbbel. McGowan har akkurat mottatt sine ti millioner kroner og sitter som herre i egen, splitter ny forstadsvilla, ikke langt unna der han bodde som ung. Det er høyt under taket.

- Er ti millioner nok?

- Det kan aldri bli nok penger mot over 20 år i fengsel, men jeg har det bra. Jeg er pensjonert fra en jobb jeg aldri har hatt. Nå skal jeg endelig leve drømmen. Til sommeren begynner jeg på skole for å ta kurs i it-business. Alt handler jo om en knapp nå!

The Innocence Project utstyrrer alle som kommer ut fra fengsel med en startpakke: tannbørste, barberingskrem, en dress - og mobiltelefon.

- Jeg visste ikke opp ned på den, men jeg husket «Star Trek» fra jeg var liten. Mobilen var litt sånn som den flip-saken Kaptein Kirk hadde med seg overalt. Alt er nytt for meg, det er mye å lære. Ikke minst når det gjelder kvinner, sier han og ser på kjæresten Kim Moses (48).

- Mmm-hm, sier hun og snurper sammen leppene. De ble sammen bare tre uker etter at han slapp ut.

- Noen ganger tenker jeg at hjernen hans stoppet idet han gikk inn i fengselet, og startet opp igjen 23 år etterpå, sier hun.

UNNSKYLD. Thomas McGowan møtte offeret Deborah og politibetjenten Corley ved hjelp av The Innocence Project. Offeret fortalte at hun ble livredd og ville flykte da McGowan kom ut fra fengselet, hun trodde han fortsatt var den skyldige. Nå gråter hun ofte på grunn av det hun har gjort.

- Corley viste meg bildet av ham som faktisk brøt seg inn. Han pekte på det og sa: «Se! Dere er skremmende like.» Vi var det, men det holder ikke å komme med det nå.

- Ba de om unnskyldning?

- Ja, det gjorde de.

- Tilga du?

- Ja. Jeg sa at jeg ikke er sint. Ikke hevngjerrig. De må leve med det de gjorde mot meg, og det er kanskje straff nok. Jeg har ikke tid til mer sinne. Jeg er fri.

magasinet@dn.no

*And when money talks for the very last time
And nobody walks a step behind
When there's only one race and that's mankind
Then we shall be free*
GARTH BROOKS

HVA ER HOLD?

LOPEVONDT. Det er ingen som vet helt sikkert hva hold er, men det finnes flere teorier - både gamle og nye. FOTO: SCANPIX

Mange snører på seg joggeshoene nå som asfalten endelig har meldt seg isfri. Blir intensiteten for høy, er det imidlertid fort gjort at det stinger til i mageregionen.

1 Hva er hold?

Det er nok ingen som med sikkerhet kan si hva hold er i dag.

2 Neivel?

Nei, men det finnes noen teorier. De nyeste teoriene går ut på at hold er en irritasjon i bukinnen, som omgir bukorganene. En teori går ut på at det kan være strekk i hinnen som omgir alle innvollene våre, en annen at det rett og slett er en friksjon mellom denne ene hinnen og en annen hinne som ligger rett på innsiden. Mellom disse hinnene er det nemlig litt væske, og det kan oppstå friksjon mellom disse to tynne bindevevshinnene.

3 Hva forårsaker hold?

Fysisk aktivitet. De fleste som har hatt hold, vet at det gjerne oppstår når man øker intensiteten ved løping. Det oppstår veldig sjelden når man for eksempel sykler. Det er forsket veldig lite på hold, og teoriene om strekk i bindevevshinnene er ganske nye. Før trodde man kanskje det hadde med mellomgulvsmuskelen, altså diafragma, å gjøre. Det har man gått bort fra. Tendensen til at man får lettere hold hvis man nettopp har spist, trodde man tidligere kunne ha med blodtilførselen til fordøyelsesorganet å gjøre. Nå tror man det at man har større mage etter man har spist, bidrar til å strekke bindevevshinnen.

4 Da jeg var mindre, klemte jeg en sten hardt i hånden for å få bukt med holdet. Er det et godt tips?

Ja, eller ved å presse inn mot bukveggen. Altså å holde inn i siden. Det er der jeg tror navnet «hold» kommer fra. På Vestlandet kalles hold for «sting», og det er mer en beskrivelse av smerten, slik jeg oppfatter det.

5 Har du noen andre tips for å bli kvitt hold?

De vanligste rådene er enten å senke intensiteten eller presse inn i siden. Man må ofte senke intensiteten fordi det er vondt.

MAY ARNA RISBERG

► **ALDER:** 48 år
► **STILLING:** Professor ved Norges idrettshøgskole og Hjelpe24
► **FAGFELT:** Idrettskader

Når man har stoppet opp, kan man løfte opp benet på den siden man har holdet og presse låret mot magen. Det kan også hjelpe å gjøre noen dype inn- og utpust.

6 Kan man få hold ved andre treningsformer, for eksempel styrketrening?

Jeg har aldri fått det, eller hatt pasienter som har fått det, ved vanlig styrketrening. Men man kan jo få hold under oppvarmingen.

7 Jeg opplever at jeg oftere får hold etter hvert i treningen, for eksempel midt i en fotballkamp.

Ja, og da har du kanskje endret intensiteten. Hvis du plutselig begynner å løpe fortere, eller etter en spurt, kan holdet melde seg.

8 Når man først har fått hold, er det ikke så lett å bli kvitt det igjen?

Det kan jeg være enig med deg i, og da er rådet at man ikke bare stopper litt, men venter til holdet har gitt seg helt. Da kan du løpe igjen.

9 Kan det være et faretegn at man ofte får hold?

Ikke som jeg vet om, hverken fra praksis eller forskningen som jeg kjenner til. I den vitenskapelige litteraturen er fenomenet bare beskrevet med teorier, det er forsket veldig lite. Og det kan jo være rimelig sterke indikasjon på at hold ikke er farlig i det hele tatt.

magasinet@dn.no

- HANS ANDREAS FAY

FAVORITTNETTSTEDER

- www.dn.no
- www.google.no
- www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/